

The National Numeracy Strategy

Eva Kubátová

Pedagogická fakulta UP v Olomouci

The National Numeracy Strategy. Framework for teaching mathematics for Reception to Year 6. Produced for the Department for Education and Employment by Cambridge University Press. Crown Copyright March 1999. 214 s. ISBN 0 85522 922 5

Publikace vznikla jako reakce na nízkou úroveň matematické gramotnosti žáků ve Velké Británii. Jejím úkolem je proto především pomoci tuto úroveň zlepšit, a to především prostřednictvím práce učitelů. Je zaměřena na výuku matematiky v prvních sedmi letech školní docházky.

Nejedná se o publikaci zcela novou, ba dokonce na našem trhu zřejmě obtížně dostupnou. Přesto, dle mého soudu, se jedná o literaturu podnětnou, která stojí za prostudování, popřípadě zařazení do vlastní knihovny. Text je tvořen šesti částmi. Jejich obsahem je seznámení se systémem projektu, klíčovými cíli, učebními programy, užším vytyčením cílových znalostí žáků od prvního do šestého ročníku školní docházky. Zejména úvodní část je věnována teoretickému pojednání, které je dále vnitřně bohatě strukturováno.

V první kapitole autoři seznamují s celkovou koncepcí programu. Obsahuje několik oddílů, z nichž některé jsou níže popsány. Patří k nim například samotná charakteristika pojmu „numeracy“. Dále autoři poukazují na roli kalkulátorů ve výuce matematiky. Položení základů algebry se zde objevuje zejména ve smyslu propedeutickém, včetně uvedení témat i konkrétních aktivit vhodných k realizaci. Jeden z oddílů poskytuje praktického průvodce organizování vlastní učební činnosti. Nejedná se však o přesný, algoritmizovaný postup vedoucí k jedinému, zaručeně správnému výsledku, ale spíše o seznámení s různými okolnostmi, které tento postup vytvářejí, včetně ukázek vhodných kombinací takových vlivů. Pozornost autoři zaměřují nejen na výuku ve škole, ale i na mimoškolní aktivity a domácí přípravu. Uplatňují mezipředmětové vztahy. Zodpovězení některých otázek vztahujících se k organizaci školy a třídy zahrnuje například plánování práce pro skupiny žáků, nástin práce s žáky nadanými i s žáky se specifickými potřebami. Tedy včetně žáků, pro něž je anglický jazyk doplňkovým jazykem, žáků se zvláštními potřebami, s individuálním plánem aj. Součástí jsou i další témata různou měrou specifická pro školství ve Velké Británii. Příkladem takového specifika je zapojení asistentů a dobrovolníků z řad rodičů do výuky. Při hodnocení žáků se zaměřují nejen na popis mentální úrovně vědomostí žáků, ale i jeho vývoje. Oba tyto

přístupy obsahuje i zpráva na konci školního roku určená rodičům i učitelům. Součástí textu je ukázka monitorování vývoje jednotlivých žáků.

Druhá kapitola obsahuje stručně formulované cíle, jichž má být dosaženo v jednotlivých ročnících.

Ve třetí kapitole jsou předloženy podrobně zpracované učební plány.

Poslední kapitoly jsou věnovány matematice v jednotlivých ročnících. Obsahují několik hlavních témat, která jsou dále členěna. Každé z nich je pak dále specifikováno popisem toho, co se mají žáci naučit, a zároveň výstupními znalostmi, které mají žáci zvládnout na konci daného roku. Tyto znalosti jsou často dokládány konkrétními příklady úloh. Vznikají tak kaskády gradovaných úloh vhodných pro diagnostiku úrovně žakových vědomostí i zajištění systematického seznamování s novou látkou či jejího procvičování.

Teoretické podklady pro výuku nelze vzhledem k odlišným podmínkám českého vzdělávacího systému zcela převzít, ale mnohé inspirace považuji za cenné. Zajímavé a jistě účinné je jejich doplnění nabídkou vhodných aktivit směřujících k naplnění dané představy, které je patrné zejména v průběhu teoretické části a tvoří hlavní náplň /je dominantní/ části čtvrté až šesté.

Českému čtenáři publikace nezprostředkovává pouze zajímavý pohled na některé stránky primárního matematického vzdělávání ve Velké Británii, ale zároveň poskytuje zásobník aktivit vhodných pro výuku i v našich školách.